ŠV kryptimi. Jis buvo palaidotas su karstu. Įkapių šalia nerasta, todėl tik remiantis ankstesniais tyrimų duomenimis (*ATL 2007 metais*, 2008, p. 201–202) manoma, kad jis gali priklausyti greta buvusiai XVI a. – XVII a. pradžia datuojamai laidojimo vietai.

Suardytuose sluoksniuose taip pat surasta pavienių žmonių kaulų – Akmenų g. 3 vidiniame kieme, M. K. Čiurlionio g. 4–6 sklype, K. Kalinausko g. 15A sklypo Š dalyje, S. Konarskio g. 1 sklype.

The Investigations at Gas Line Reconstruction Sites in Vilnius

In 2017, excavations (a total of 2494.79 m^2) were conducted at gas line reconstruction sites in streets in the central part of Naujamiestis and in inner courtyards there. During them, horizons mixed during the second half of the 20th century and fill horizons were mostly recorded down to the planned depth. During the investigation in Suvalkų Street, a 30–40 year-old individual of indeterminate sex (Fig. 1) with the head to the NW was found at a depth of 1.1 m. The body had been interred without a coffin or grave goods and therefore, based on only earlier investigation data, it is thought that the individual could belong to the nearby 16th–early 17th-century cemetery.

Gediminas Jonutis

Aguonų gatvė 17

Vilniuje, sklype Aguonų g. 17, 2017 m. rugsėjį naujų pastatų statybos bei senųjų griovimo vietose vykdyti žvalgomieji tyrimai. Bendras sklypo plotas 12574 m^2. Pagal kartografinę medžiagą sklypo teritorijoje ankstyvesnio nei XIX a. II pusė užstatymo nėra. Dabartinė Aguonų gatvė (kitu pavadinimu) atsirado veikiausiai tik XX a. I pusėje. 1920 m. čia įkurtas tabako fabrikas „Zefyr“, veikęs iki pat II Pasaulinio karo. Per karą fabriko pastatai smarkiai nukentėjo. Po karo juose buvo įsikūrusios įvairios pramonės įmonės.

2006 m. žvalgomųjų tyrimų metu (R. Žukovskis) sklype ištirtas 22,45 m² plotas, fiksuotas 2–3,7 m storio kultūrinis sluoksnis. Nustatyta, kad iki 1–1,45 m gylio tirtose sklypo dalyse vyrauja maišyti XX a. kultūrinio sluoksnio horizontai, o giliau kastuose horizontuose aptikti XVI a. II puse – XVII a. datuojami radiniai (*ATL 2006 metais*, 2007, p. 393–395).

2017 m. žvalgomųjų tyrimų metu siekta patikslinti anksčiau atliktų santykinai nedidelės apimties tyrimų duomenis. Iki įžemio – balsvo, gelsvo smėlio buvo ištirti 7 3x3 m dydžio šurfai ir 4 5x2 m dydžio perkasos, bendras 103 m^2 plotas. Tyrimų metu atidengti 0,8–3,4 m storio kultūrinio sluoksnio pjūviai, kuriuose fiksuoti viršutiniai bendro 0,4–3,05 m storio maišyti piltinio pobūdžio horizontai, datuojami XIX–XX a., bei apatiniai bendro 0,35–1,6 m storio horizontai, datuojami XVI–XIX a.

Šurfe 1 archeologiškai vertingi kultūrinio sluoksnio horizontai aptikti 1,6–1,8 m gylyje. Jie bendro 65–80 cm storio, datuojami XVII–XIX a. Šurfe 2 (1 pav.) jie yra 1,7–1,9 m gylyje, 1,4–1,5 m storio, datuojami XVI a. II puse – XIX a.; šurfe 3 – 1,8–3,05 m gylyje, 35–100 cm storio, XVI a. II pusės – XVIII a.; šurfe 4 – 60–90 cm gylyje, 60–100 cm storio, XVII–XIX a.; šurfe 5 (2 pav.) – 1,5–1,65 cm gylyje, 80–100 cm storio, XVII–XIX a.; šurfe 6 – 2 m gylyje, 50–70 cm storio, XVI–XVIII a.; šurfe 7 – 2,1–2,2 m gylyje, 1–1,3 m storio, XVII–XIX a. Perkasoje 1 šie sluoksniai buvo 40–80 cm gylyje, 40–90 cm storio, datuojami XVII–XIX a.; perkasoje 2 – 55–60 cm gylyje, 70–100 cm storio, XVII–XIX a.; perkasoje 3 – 90–110 cm

gylyje, 1–1,6 m storio (kartu su eroziniu smėlio tarpsluoksniu), XVII–XIX a.; perkasoje 4 – 1,5–1,8 m gylyje, 1,3–1,5 m storio, XVII–XIX a.

Aptikto acheologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio chronologinės ribos gana plačios – XVI–XIX a. Tai pilkos, tamsiai pilkos spalvos smėlis, neretai su pavienėmis smulkiomis griuvenomis ar jų tarpsluoksniais. Sluoksnio riba tarp vėlyvo kultūrinio sluoksnio ir pastarojo aiški, tačiau kultūriniame sluoksnyje esančių horizontų ribas vizualiai išskirti gana sunku, tik kai kuriuose šurfuose, perkasose ties įžemiu esantys horizontai yra šviesiai pilkos spalvos, bet taip gali būti ir dėl natūralių dirvožemio savybių. Visgi dauguma ankstyviausių radinių aptikta apatiniuose horizontuose, o pats kultūrinis sluoksnis kiek persimaišęs veikiausiai dėl čia vykdytos intensyvios ūkinės veiklos. Paminėtini ankstyviausi radiniai: Žygimanto Augusto dvidenaris, Stepono Batoro, Jono Kazimiero šilingai, glazūruotų maureska ir augaliniu ornamentu puoštų koklių fragmentai, čerpės vienuolės. Tyrimų metu aptikti ir suinventorinti 584 radiniai, kurie perduoti LNM.

Aguonų St. 17

During a field evaluation on the plot at Aguonų St. 17, Vilnius, 103 m^2 were excavated. 0.8–3.4 m thick cultural layers (Figs. 1, 2), the earliest archaeologically valuable horizons of which were a total of 0.35–1.6 m thick and contained 16th–19th-century finds, were recorded during the investigation. The broad chronological boundaries at this location were probably the result of intensive 19th-century economic activity, which caused the archaeologically valuable cultural layer to be partially mixed. 584 finds, which were given to the LNM, were discovered and catalogued during the investigation.

1 pav. Šurfas 2 iš PR. G. Jonučio nuotr.

Fig. 1. Test pit 2, as seen from the SE.

2 pav. Šurfas 5 iš ŠV. G. Jonučio nuotr.

Fig. 2. Test pit 5, as seen from the NW.

Gediminas Jonutis,
Linas Girlevičius

Didžioji gatvė 3

2017 m. gegužės – 2018 m. kovo mėnesiais po ilgesnės pertraukos buvo tęsiami 2014 m. pradėti vykdyti tyrimai sklype Didžioji g. 3, Vilniuje. Sklype yra saugomas pastatas (UK 1049). 2007 m. žvalgomuosius tyrimus sklype atliko K. Katalynas (*LIIR*, f. 1, b. 4814), 2014 m.